

FYLKESRÅDSSAK

Saksnummer	Utvalg/komite	Dato
	<utvalg>	<dato>

Høring - Lov om tilrettelegging for utbygging av høyhastighetsnett for elektronisk kommunikasjon

Sammendrag

Nordland fylkeskommune har mottatt høringsbrev på utkast til lov om tilrettelegging for utbygging av høyhastighetsnett for elektronisk kommunikasjon. Høringsfristen er satt til 5. september 2016.

Forslaget vil gjennomføre Europaparlament- og rådsdirektiv 2014/61/EU av 15. mai 2014, med tiltak for å redusere kostnadene ved etablering av høyhastighetsnett for elektronisk kommunikasjon, i norsk rett. Med høyhastighetsnett menes bredbånd som kan tilby en hastighet på minst 30 Mbit/s nedstrøms. Direktivet er aktuelt for innlemming i EØS-avtalen.

Nordland fylkeskommune stiller seg positiv til at samferdselsdepartementet har utarbeidet forslag til lov om tilrettelegging for utbygging av høyhastighetsnett for elektronisk kommunikasjon. Lovforslaget burde imidlertid også omhandle graveforskrifter eller bidra til en endring av vegloven slik at statlige forskrifter også blir gjeldene for kommunale veier. Nordland fylkeskommune vil også anbefale at det opprettes et sentralt informasjonspunkt og at oppgaven med tvisteløsning legges til Nkom.

Bakgrunn

Samfunnet og arbeidslivet er i stadig endring, og spesielt bruken av IKT og internett har over tid blitt stadig mer sentralt i alle deler av samfunnet. En godt utbygd og robust infrastruktur som kan levere elektronisk kommunikasjon av høy kvalitet og med god overføringskapasitet (høyhastighetsnett), er en grunnleggende forutsetning for et digitalisert samfunn.

Etablering av høyhastighetsnett kan både være kostbart når det gjelder selve anleggsarbeidet og ressurskrevende med hensyn til søknadsprosesser og oppfølging blant annet for å innhente nødvendige tillatelser. I tillegg er det ofte et krav at utbygger har oversikt over

eksisterende infrastruktur som kan komme i konflikt med utbyggingen. Bygge- og anleggskostnader kan utgjøre så mye som 80 prosent av totalkostnaden ved etablering av høyhastighetsnett. Formålet med direktivet er å stimulere til utbygging av mer høyhastighetsnett ved å utnytte allerede eksisterende fysisk infrastruktur. Det legges også opp til bedre samordning av prosjektene i forbindelse med utbygging av ny infrastruktur. Det forventes da at høyhastighetsnett kan bygges ut til lavere kostnader enn i dag. Gjennomføring av direktivet i norsk rett forventes å kunne gi mange gevinster for samfunnet.

Problemstilling

Utfordringen i Nordland er å bidra til at de siste ”hvite flekkene” på bredbåndskartet blir borte, dvs. at alle får bredbånd av høy kvalitet og med god kapasitet.

I dag er bredbånd en nesten like viktig infrastruktur som vei og strøm. Bredbånd er blitt avgjørende for om ei bygd er attraktiv å bo i, om gründeren kan realisere sine ideer og etablere sin bedrift, eller om næringslivet kan utvikle sine tjenester og markeder. Slik er det i Nordland og slik er det i store deler av Norge. Bredbånd er blitt en helt grunnleggende infrastruktur for vekst og utvikling. Dilemmaet i Nordland, som ellers i landet, er at mange faller utenfor en bredbåndsutbygging, fordi det kommersielle grunnlaget for bredbåndsutbygging mangler. Det er derfor vi må tenke i nye baner, se hvordan eksisterende infrastruktur kan utnyttes, og hvordan de begrensede offentlige ressurser kan brukes så effektivt at de strekker lengre og kan støtte flere viktige bredbåndsutbygginger.

Vurderinger

Det er på høy tid at Norge får en bredbåndsutbyggingslov som skal gjøre det enklere og billigere å bygge høyhastighets bredbånd. Men lovforslaget inneholder ikke ens graveforskrifter over hele landet. Den nye loven vil utvilsom kunne bidra til reduserte kostnader ved bygging av høyhastighetsnett i Norge. Lovforslaget burde imidlertid også omhandle graveforskrifter eller bidra til en endring av vegloven slik at statlige forskrifter også blir gjeldene for kommunale veier. Det er ute i kommunene utbyggingen foregår og her er det store forskjeller i hvordan graveregimet praktiseres. Den ulike praksisen medfører at i enkelte kommuner blir gravekostnadene uforholdsmessig store og til hinder for effektiv utbygging. Samferdselsdepartementet bør nå benyttet anledningen til å innføre lov om felles graveforskrifter. Selv om direktivet ikke omhandler tilgang til, eller graving i veigrunnen i seg selv, gis det tilgang til etablert fysisk infrastruktur som eksempelvis trekkør. Det vil med andre ord bli lettere å få tilgang til etablerte trekkør i veigrunnen, og dette vil være kostnadsbesparende, da graving ofte utgjør inntil 80 % av kostnadene ved et bredbåndprosjekt.

Direktivets forslag om samordning av bygge- og anleggsarbeider vil kunne gi reduserte kostnader som resultat av færre gravearbeider og dermed også færre graveskader. Bedre informasjonstilgang vil også kunne redusere kostnadene knyttet til planlegging og prosjektering. Også for andre infrastrukturtilbydere enn ekom-tilbydere (andre nettilbydere) beskriver høringsnotatet at mer samordning vil gi gevinster. Dette grunnet reduserte anleggskostnader ved mer samordning av graving og bedre utnyttelse av annen infrastruktur. Det bør bli en plikt for alle bygg- og anleggsprosjekter som er støttet med offentlige midler om å informere i forkant, slik at utbyggere av høyhastighetsnett får mulighet til å melde sin interesse for deltakelse i slike prosjekter. Det er store besparelser å hente ved å kunne legge trekkør for fiber samtidig som man lager nye/oppgraderer vannledninger, gang og sykkelstier, kommunale veier etc. Det bør også inngå i forskriften at kostnadene deles forholdsvis, dvs. at en bredbåndsutbygger som kun har behov for å legge et trekkør i grøfta betaler for merkostnaden ved dette og ikke blir avkrevd å betale halvparten av de totale gravekostnadene, slik som ofte er tilfellet i dag.

En viktig del av planleggingen og utførelse av bredbåndsutbygginger er å ha informasjon om eksisterende fysiske infrastruktur i områdene der utbyggingen skal finne sted. Det er viktig også av hensyn til kommunenes planlegging av videre bredbåndsutbygging at det finnes tilgjengelig minimums informasjon om tilgjengelig relevant infrastruktur. Informasjonen bør inneholde område, traseer, type, anvendelse og mulige kontaktpunkter. Denne informasjonen bør i utgangspunktet gjøres tilgjengelig ved at det etableres et sentralt informasjonspunkt. Ansvar for et slikt informasjonspunkt bør tillegges sentrale myndigheter og det bør være plikt for eiere av fysisk infrastruktur å gi de nødvendige opplysninger til forvalter av informasjonspunktet.

I dagens situasjon har en operatør som eier infrastruktur i bygninger eller leverer tjenester i praksis monopol, fordi det er så å si umulig for andre tilbydere å komme til uten å måtte duplisere infrastrukturen. Det er derfor positivt at direktivet gir bestemmelser som skal sikre tilbydere av offentlig elektronisk kommunikasjonsnett og -tjenester tilgang til den bygningsinterne infrastrukturen som er etablert. Tilbydere skal gis rett til å etablere eget nett for egen regning frem til aksesspunktet for bygningsintern infrastruktur. Det vil sikre at alle tilbydere får tilgang til bygningsintern infrastruktur med tanke på etablering for høyhastighetsbredbånd der duplisering er teknisk umulig eller økonomisk ineffektivt. Et annet viktig punkt er at innehaver av bruksretten til aksesspunktet og den bygningsinterne infrastrukturen skal imøtekomme rimelige anmodninger om tilgang fra tilbydere av offentlige elektroniske kommunikasjonsnett på rimelige og ikke-diskriminerende vilkår.

Når det gjelder tvisteløsning vil en spredning av oppgaven på flere instanser være u hensiktsmessig, da det kan føre til ulik praksis i de forskjellige organene/sektorene, samt at det også kan innebære lang og byråkratisk saksbehandling. Det vil også kunne skape en uoversiktighet i forhold til hvilken sektor en mulig klage skal rettes til. Nordland fylkeskommune vil anbefale at en slik oppgave legges til Nkom (Nasjonale kommunikasjonsmyndighet), og at Nkom ved manglende kompetanse innenfor et eller flere

områder søker denne hos de ulike relevante sektorer. Dette vil kunne være en effektiv og ryddig ordning.

Konsekvenser

Saken har ingen økonomiske, administrative, miljømessige eller likestillingsmessige konsekvenser for Nordland fylkeskommune.

Vedtakskompetanse

Det vises til FT-sak 52/2016 – reglement for delegering av myndighet fra fylkestinget kapittel 6, pkt. 6.6. Uttalelse i høringssaker.

Fylkesrådets innstilling til vedtak

1. Fylkesrådet i Nordland stiller seg positiv til at Norge får en bredbåndsutbyggingslov som skal gjøre det enklere og billigere å bygge høyhastighets bredbånd. Lovforslaget burde imidlertid også omhandle graveforskrifter eller bidra til en endring av vegloven slik at statlige forskrifter også blir gjeldene for kommunale veier, slik at det blir ens regler og samme praksis i alle kommunene.
2. Fylkesrådet er enig i direktivets forslag om samordning av bygge- og anleggsarbeider. Dette vil kunne gi en samordnet planlegging og prosjektering, samt reduserte kostnader på grunn av færre gravearbeider.
3. Fylkesrådet vil anbefale at det opprettes et sentralt informasjonspunkt. Ansvar for et slikt informasjonspunkt bør tillegges sentrale myndigheter og det bør være plikt for eiere av fysisk infrastruktur å gi de nødvendige opplysninger til forvalter av informasjonspunktet.
4. Fylkesrådet støtter at alle tilbydere får tilgang til bygningsintern infrastruktur med tanke på etablering for høyhastighetsbredbånd der duplisering er teknisk umulig eller økonomisk ineffektivt. Innehaver av bruksretten til aksesspunktet og den bygningsinterne infrastrukturen må imøtekomme anmodninger om tilgang fra tilbydere av offentlige elektroniske kommunikasjonsnett på rimelige og ikke-diskriminerende vilkår.
5. Fylkesrådet vil anbefale at oppgaven med tvisteløsning legges til Nkom, og at Nkom ved manglende kompetanse innenfor et eller flere områder søker denne hos de ulike relevante sektorer. Dette vil etter fylkesrådets mening være en effektiv og ryddig ordning.

Bodø den ...
Mona Fagerås
fylkesråd for næring
sign

Vedlegg:

Til høring - utkast til lov om tilrettelegging for utbygging av høyhastighetsnett for elektronisk kommunikasjon - høringsfrist 04.09.2016	716329
Høringsnotat - Lov om kostnadsreduserende tiltak for utbygging av bredbånd.pdf	716330
EU direktiv 2014 61 EU.pdf	716331

Intern kommentarrunde

Sendt på kommentarrunde xx.xx.xxxx:

Godkjent av fylkesråden xx.xx.xxxx

Avdeling	Kommentar	Hensyntatt?
Kultur, miljø og folkehelseavdelingen		
Næringsavdelingen		
Samferdselsavdelingen		
Stabsavdelingen		
Statens vegvesen		
Ungdommens fylkesting		
Utdanningsavdelingen		
Økonomiavdelingen		
Andre		